

RAZISKOVALNA NALOGA

**POMEN PRIJATELJSTVA IN PRIJATELJSKIH
SKUPIN ZA DANAŠNJEGA MLADOSTNIKA**

PODROČJE: SOCIOLOGIJA

Ljubljana, marec 2020

ZAHVALA

Posebna zahvala gre mentorici Mojci Gorjan prof. soc., univ. dipl. ekon. za vodenje, usmerjanje in celotno pomoč pri izdelavi raziskovalne naloge.

Zahvaljujemo se vsem anketirancem, ki so sodelovali pri anketi in nam svojimi iskrenimi odgovori bili v veliko pomoč.

Zahvaljujemo se profesorici Vesni Janežič za lekturo raziskovalne naloge.

POVZETEK

Raziskovalna naloga je temeljila predvsem na ugotavljanju pomena prijateljstva med današnjimi najstniki. S pomočjo literature in vprašalnikov smo želeli ugotoviti dejavnike, ki vplivajo na prijateljstvo. V raziskovalni nalogi se pojavi šest hipotez, ki smo jih preverili na podlagi 150-tih vprašalnikov. Ugotovili smo, da imajo današnji najstniki majhen krog pravih prijateljev. Ugotovili smo tudi, da so socialna omrežja zelo povezana z današnjim prijateljstvom.

KLJUČNE BESEDE:

- Prijateljstvo
- Najstniki
- Virtualni prijatelji

Kazalo vsebine:

1	UVOD	7
1.1	CILJI RAZISKOVALNE NALOGE	8
1.2	HIPOTEZE.....	8
1.3	METODE DELA	8
1.4	POTEK NALOGE	9
2	TEORETIČNI DEL	10
2.1	Kdo je prijatelj?.....	10
2.1.1	Kdo je pravi prijatelj po mnenju najstnikov	10
2.1.2	Prijateljstvo v različnih fazah odraščanja	11
2.2	Pomen prijateljstva.....	12
2.3	Prijateljske skupine	14
2.3.1	Vpliv družbe vrstnikov	15
2.3.2	Vpliv medijev na najstnike	15
2.4	Izdaja prijatelja.....	17
2.4.1	Zakaj pride do izdaje?.....	17
2.5	Virtualni prijatelji	18
3	RAZISKOVALNI DEL	19
3.1	CILJI RAZISKOVALNE NALOGE	19
3.2	HIPOTEZE.....	19
3.3	METODE DELA	19
4	REZULTATI RAZISKAVE	20
5	PREVERJANJE HIPOTEZ.....	41
6	ZAKLJUČEK.....	42
7	LITERATURA IN VIRI.....	43
8	PRILOGE	44
8.1	Priloga 1: Anketni vprašalnik.....	44

Kazalo tabel:

Tabela 1: Spol anketirancev	20
Tabela 2: Starost anketirancev	21
Tabela 3: Število pravih prijateljev	22
Tabela 4: Povprečni odgovori	23
Tabela 5: drugi odgovori	23
Tabela 6: Povprečna razvrstitev življenjskih vrednot	25
Tabela 7: Pomen prijateljstva	26
Tabela 8: Življenje brez dobrega prijatelja.....	27
Tabela 9: Pomen lastnosti pri prijatelju	28
Tabela 10: Izdaja prijateljstva pri mladih.....	29
Tabela 11: Izdaja prijateljstva	30
Tabela 12: Reakcije na izdajo prijatelja	31
Tabela 13: Počutje po izdaji	32
Tabela 14: Pomen prijateljstva	33
Tabela 15: Podpora prijatelja	34
Tabela 16: Izdaja prijateljstva	35
Tabela 17: Virtualno prijateljstvo	36
Tabela 18: Druženje z virtualnim prijateljem	37
Tabela 19: Število virtualnih prijateljev	38
Tabela 20: Prijatelj na socialnem omrežju	40

Kazalo slik:

Slika 1: Prikaz spola anketirancev	20
Slika 2: Prikaz starosti vprašanih.....	21
Slika 3: Prikaz števila pravih prijateljev	22
Slika 4: prikaz povprečja	24
Slika 5: Prikaz povprečne razvrstitve pomena življenjskih vrednot.....	25
Slika 6: Prikaz pomena prijateljstva	26
Slika 7: Prikaz odgovorov.....	27
Slika 8: Prikaz povprečnega pomena lastnosti pri prijatelju	28
Slika 9: Prikaz izdaje prijateljstva	29
Slika 10: Prikaz odpusta izdaje.....	30
Slika 11: Prikaz reakcij na izdajo	31
Slika 12: Prikaz počutja po izdaji	32
Slika 13: Prikaz pomena prijateljstva	33
Slika 14: prikaz podpore prijatelja.....	34
Slika 15: Prikaz izdaje prijateljstva	35
Slika 16: Prikaz virtualnega prijateljstva	36
Slika 17: Prikaz druženja z virtualnimi prijatelji.....	37
Slika 18: Prikaz števila virtualnih prijateljev	39
Slika 19: Prikaz prijateljev na socialnem omrežju	40

1 UVOD

Pamet in ljubezen sta osnovna razloga, zaradi katerih je človeška vrsta zavladata našemu planetu. Zaradi ljubezni in čustvenega povezovanja so se lahko ljudje združevali v trdno povezane skupine. Skupina je bila velika evolucijska prednost, saj je bilo v njej mogoče doseči vse, česar posameznik ni zmogel. En sam človek ni mogel ubiti mamuta ali si zgraditi domovanja, skupina pa je to zmogla. Sile, ki so povezovale skupino, so bile različne oblike ljubezni. Poleg ljubezni, ki je obstajala med ljudmi v sorodu, je bila pri tem nadvse pomembna ljubezen, ki ji pravimo prijateljstvo.

(Citirano: <https://www.viva.si/Mnenja/6200/Prijateljstvo-v-postmodernem-%C4%8Dasu>)

Človek je že od nekdaj družabno bitje. Iskanje prijatelja je podobno kakor iskanje življenjskega partnerja, saj izbiramo, kakšnega človeka si želimo v naši bližini. Prijateljstvo se razvija počasi, gradimo in razvijamo zaupanje in ustvarjamo spomine.

Pomen prijateljstva pa se vse bolj spreminja, zlasti med najstniki. Sodobna tehnologija ima zelo velik vpliv na današnje prijateljske odnose. Socialna omrežja so postala v zadnjih letih zelo popularna, kar je povzročilo, da vse več ljudi preživlja svoj prosti čas na telefonu oziroma računalniku, namesto s prijatelji ali družino. Slednje postaja problem, zlasti pri najstnikih, ker spoznavajo prijatelje virtualno in posledično preživijo veliko prostega časa na socialnih omrežjih. Prihaja torej do asocialnosti, kar pomeni, da brez pomoči socialnih omrežij ne znajo vzpostaviti stika z osebo, ki se jim zdi zanimiva. Pojavljajo se težave tudi na področju medsebojnih odnosov, tolerance, solidarnosti in komunikacije.

Prav zaradi teh razlogov današnja mladina nima pristnih prijateljskih odnosov, zato so ta prijateljstva kratkotrajna. Prijateljstvo kot vrednota izgublja svoj pomen, saj ljudje postajamo vedno večji individualisti. Slednje lahko povzroči osamljenost, tesnobo ali celo depresijo.

Naš cilj je bil ugotoviti, kaj prijateljstvo pomeni posamezniku in pomembnost te vrednote. Želeli smo ugotoviti, ali današnji mladostniki še zmeraj uvrščajo prijateljstvo med najpomembnejše vrednote in kakšen vpliv ima sodobna družba ali tehnologija na nas mladostnike.

»Edini način, da imaš prijatelja, je biti prijatelj.«

(Ralph W. Emerson)

1.1 CILJI RAZISKOVALNE NALOGE

Pred zbiranjem podatkov na podlagi anket in samim pisanjem raziskovalne naloge, smo si postavili naslednje cilje:

- Ugotoviti pomen prijateljstva za današnje mladostnike.
- Ugotoviti dejavnike, ki vplivajo na prijateljstvo.
- Ugotoviti ali je virtualni prijatelj pravi prijatelj.
- Ugotoviti kaj pomeni, če te prijatelj izda.
- Ugotoviti, kaj najstniki smatrajo za pravo prijateljstvo.
- Ugotoviti, kaj najstniki pričakujejo od prijatelja.

1.2 HIPOTEZE

Hipoteze, ki smo jih v zvezi z rešitvijo naloge postavili, so bile naslednje:

H 1: Anketirani najstniki imajo malo pravih prijateljev.

H 2: Anketirani najstniki prijateljstvo uvrščajo med najpomembnejše vrednote.

H 3: Za anketirane najstnike virtualni prijatelji niso pravi prijatelji.

H 4: Anketirani najstniki spoznavajo prijatelje tudi preko spleta.

H 5: Večina anketiranih najstnikov je že doživela izdajo prijateljstva.

H 6: Večina anketiranih najstnikov še nikoli ni izdala prijatelja.

1.3 METODE DELA

Raziskava je bila izvedena na podlagi metode anketiranja in je obsegala 150 anketirancev.

Vprašalnik je vseboval 17 vprašanj, ki so bila zaprtega tipa. Anketa je bila anonimna in namenjena vsem najstnikom med 12 in 20 leti. Pri anketi smo uporabili odvisne in neodvisne spremenljivke. Neodvisni spremenljivki sta spol in starost. Odvisne pa so število pravih prijateljev, pomen prijateljstva, najrazličnejše vrednote prijateljstva in življenja, trditve in mnenje o virtualnem prijateljstvu. Anketa je bila objavljena na šolski Facebook strani, kjer so najstniki lahko izpolnili anketo. Velik del anket pa so izpolnili dijaki šole, saj smo osebno prosili posamezne razrede v času pouka, da izpolnijo anketo preko interneta.

Na žalost pa je bilo nekoliko anket tudi zavrženih oziroma neveljavnih. Izločili smo deset anket, zaradi ne ustrežne starosti ali pa zaradi ne primernih oziroma žaljivih odgovorov.

1.4 POTEK NALOGE

S pomočjo literature smo najprej želeli spoznati osnove in teorijo prijateljstva. V nadaljevanju smo poudarili pomen prijateljstva in kakšen mora biti pravi prijatelj. Nato smo se v osrednjem delu osredotočili na problematiko, ki zaznamuje današnje prijateljstvo.

Na podlagi teoretičnega dela naloge smo nadaljevali z eksperimentalnim delom, kjer smo določili naloge, cilje, hipoteze in metode raziskave. Po opravljenih anketah smo predstavili tudi rezultate naših raziskav. Na koncu smo preverili hipoteze in podali zaključek v katerem smo ugotavljali ali smo dosegli cilje naloge, podali glavne ugotovitve naloge in današnjo problematiko prijateljstva med najstniki.

2 TEORETIČNI DEL

2.1 Kdo je prijatelj?

Prijatelj: kdor je s kom v iskrenem, zaupnem odnosu, temelječem na sorodnosti mišljenja, čustvovanja.

(Citirano: http://bos.zrcsazu.si/cgi_new/neva.exe?name=ssbsj&expression=prijatelj)

2.1.1 Kdo je pravi prijatelj po mnenju najstnikov

V življenju srečamo veliko ljudi, ki so nam je simpatični, prijetni in zanimivi. Ljudje po navadi hitro navežemo stike, zato imamo prehitro zmoten občutek, da imamo ogromno prijateljev. Prijateljstvo se gradi počasi, a vztrajno, z veliko potrpežljivosti, simpatije in zaupanja. Zato je pomembno, da ne prehitimo. Šele čez čas in v različnih življenjskih situacijah se izkaže, ali je prijatelj res pravi ali ne.

Temelj vsakega prijateljstva je iskrenost in zaupanje. Laži v prijateljstvo ne sodijo. Iskrenost pa ni le to, da ne lažemo, temveč tudi, da prijatelja sprejmemo takšnega, kot je, da se ne pretvarjamo in povemo, kar si mislimo in kar čutimo. Da pridemo do pravega zaupanja je potrebno veliko časa in skupnih trenutkov. Ko vam oseba v težkih situacija stoji ob strani in vas ne pusti na cedilu ob prvem problemu, takrat oseba pridobi naše zaupanje.

S prijateljstvom je enako kot s simpatijo, saj nam ni vsak kar všeč. Ponavadi postanejo pravi prijatelji tisti, ki so nam podobni. S katerimi imamo veliko skupnega, s katerimi radi klepetamo, ker imajo podobne interese kot mi, všeč so jim podobne reči in podobno razmišljajo. Z njimi prav tako radi počnemo kaj zanimivega ali pa smo preprosto radi skupaj, saj nam prija njihova bližina.

Pravi prijatelj je vedno prvi ob nas, ko nekaj ni v redu. Vedno priskoči na pomoč, tudi če pomoči nismo iskali in nam daje iskrene nasvete za lastno dobro. Prijatelj je tisti, ki ničesar ne zahteva v zameno. Kar narediš za svojega bližnjega, narediš zaradi simpatije, ljubezni, ne pa zato, da boš nekaj pridobil.

Pravi prijatelj nas ne bo nikoli izdal ali storil nekaj, s čimer bi nas lahko prizadel. Ne bo zahrbtnen in ne bo žrtvoval iskrenega prijateljstva zaradi lastne koristi ali pozornosti neke tretje osebe. Na žalost so današnji ljudje koristoljubni in izdajo prijatelja ob vsaki priložnosti, kar pokaže, da ne cenijo prijateljstva kot vrednoto. Zaradi takšnih oseb je danes težko najti pravega prijatelja, zato je pomembno, da smo tudi mi dober prijatelj, ki je vreden truda.

(Povzeto po: <https://www.pil.si/2017/08/04/kdo-je-pravi-prijatelj-2/>)

2.1.2 Prijateljstvo v različnih fazah odraščanja

2.1.2.1 Predšolski otroci

Ker prijateljskih zvez ne morejo nadomestiti družinski člani, otroci že pri parih letih starosti iščejo pozornost drugih otrok, predvsem svojih vrstnikov in ustvarjajo prijateljstvo preko igre. V začetnih prijateljskih odnosih se otroci predvsem učijo izražati čustva, deliti, reševati konflikte, pravičnosti itd.

2.1.2.2 Osnovnošolci

Prijateljstvo postane zelo pomembno v osnovni šoli. Tam se otroci spoprijateljijo na podlagi podobnih interesov, spola, vizualnosti itd. Osnovnošolci spoznajo drugačnost, strpnost in prilagodljivost. Soočijo pa se tudi z negativnimi čustvi, kot so obsojanje, prepiri, ne sprejemanje... V osnovni šoli otroci razvijejo svoj značaj in se z njim predstavljajo v vsakdanjosti. Seveda, pa se ljudje spreminjajo z leti in si pridobijo nove izkušnje. V tem obdobju prijateljstvo postaja zelo pomembna vrednota za posameznika.

2.1.2.3 Najstniki

S sošolci načeloma ostanejo prijatelji približno do konca osnovne šole, nato večina izgubi stike, kar je normalno, saj v srednji šoli zopet spoznajo nove ljudi. Najstnikom je lažje vzpostaviti stike z novimi ljudmi, saj si želijo spoznavati nove prijatelje in so manj sramežljivi. Spoprijateljijo se na podlagi skupnih interesov, vizualnosti, popularnosti, prav tako se začnejo družiti tudi z nasprotnim spolom. Zardi faze odraščanja najstniki začnejo poudarjati iskrenost, zaupanje, sočustvovanje in zabavo. Vpliv družbe na posameznika postane vse večji. To je obdobje, ko najstniki začnejo postavljati družbo in zabavo na prvo mesto. Za to obdobje je predvsem značilno nabiranje izkušenj in izkazovanje osebnosti. Srednješolske prijateljske vezi so nekoliko močnejše, zato v večini primerov ohranjajo stike tudi po koncu šolanja.

2.1.2.4 Odrasli

Zaradi časovne omejitve odrasli nimajo toliko interesa pri spoznavanju novih prijateljev. Ohranjajo stike s »starimi prijatelji« ali z ljudmi, s katerimi vsakodnevno preživljajo veliko časa. To so na primer sodelavci, sošolci, stranke... bolj kot druženju s prijatelji prednost dajejo karieri in družini.

(Povzeto po: <https://www.mercator.si/mercator-znamke/lumpi/koticek-za-starse/>)

2.2 Pomen prijateljstva

Najbližji so nam tisti prijatelji, ki najbolje razumejo, kaj nam pomeni življenje, ki čutijo do nas enako, kot čutimo sami do sebe, ki so nam vdani v zmagoslavju in v nesreči, ki znajo prekiniti začarani krog naše osamljenosti. (Henry Alonzo Myers)

Prijateljstvo je ena najpomembnejših vrednot in medsebojnih odnosov, v katerega posameznik največkrat vstopa v življenju. Pomen in moč pravega prijateljstva najbolje spoznamo v težkih življenjskih situacijah, ko se srečujemo z neznanimi negativnimi dogodki oziroma izkušnjami. Prijatelja opisujemo kakor osebo, ki nas najbolje pozna in nam stoji ob strani ne glede na situacijo.

Prijateljski odnosi so ključnega pomena za vsakega od nas. Skoraj da ne poznamo zdrave osebe, ki ne bi imela prijateljev. Samota oziroma ne socialnost ima negativen vpliv na posameznika. Prijateljstvo je pomembno kot ljubezen, če ne še celo bolj. Imeti prijatelje je kot imeti družino.

Pozitivni in nasmejani prijatelji imajo enak učinek tudi na nas. Druženje in zabava nas sprošča in nam pomaga odmisлити težave, ki nas pestijo čez dan.

Prijatelji nas motivirajo in spodbujajo k uresničitvi naših ciljev.

Iskreni pogovori s prijatelji in njihovi nasveti so najboljše zdravilo proti žalosti oziroma negativnim čustvom. Ker smo ljudje socialna bitja in stremimo k bližini in pozornosti, nam globoki odkriti pogovori in zaupanje pomenijo pri prijatelju največ. Sprejemanje in ne obsojanje sta ključnega pomena pri prijateljstvu.

Prijateljstva pomagajo, da ljudje živijo dlje. Do tega rezultata je privedlo več študij iz Evrope in Amerike, ki so zaobjele nekaj deset tisoč ljudi: socialni stiki vplivajo na pričakovano življenjsko dobo v povprečju prav tako kot močno kot kajenje, visok krvni pritisk, prekomerna telesna teža ali redno ukvarjanje s športom. Neodvisno na starostno kategorijo osebe je pri osamljenem človeku verjetnost smrti dvakrat večja kot pri človeku, ki se v svojem družbenem okolju počuti varnega in zadovoljnega.

Presenetljiv rezultat je pokazal tudi poskus, ki so ga izvedli na kalifornijski univerzi Stanford. Tam so zdravniki pacientke z rakom na dojki razdelili na dve skupini: pacientke prve skupine so bile deležne običajne medicinske oskrbe, medtem ko so pacientke druge skupine poleg oskrbe povabili še na tedenske skupinske pogovore, v katerih so lahko z drugimi pacientkami izmenjavale izkušnje in bile deležne obojestranskega razumevanja. Čeprav je bil rak v obeh skupinah že tako razvit, da pri nobeni ni bilo upanja za ozdravitev, so ženske iz skupine, ki se je udeleževala pogovorov, veliko manj trpele in bile bistveno boljše volje kot one, ki so jih zdravili samo z običajnimi zdravili. Predvsem pa so pacientke, ki so imele možnost rednih pogovorov, v povprečju živele dvakrat dlje od onih, ki te možnosti niso imele.

(Povzeto po: Stefan Klein - Formula za srečo)

Oseba brez prijateljev je osamljena in stremi k bližini. Današnji mladostniki predvsem gledajo na popularnost in vizualnost, zato se velikokrat zgodi, da so posamezniki izključeni iz družbe zaradi svoje »drugačnosti«. Takšne osebe so osamljene in nesamozavestne. Osamljenost pripelje do tesnobe in zapiranja samega vase. Takšne osebe lahko hitro opazimo, saj so velikokrat tudi žrtve tako imenovanih nasilnežev.

Zbadanje in posmehovanje pa povzročita še večje težave. Takšni najstniki trpijo in lahko padejo tudi v depresijo. Na žalost poznamo tudi veliko primerov, ko osamljeni niso videli več izhoda ...

Ker se take stvari ne smejo dogajati, je zelo pomembno, da se med seboj pogovarjamo in si po najboljših močeh poskušamo pomagati. Če opazimo, da se nekdo ne počuti dobro oziroma se nam ta oseba zdi čudna, se potrudimo, da ji stojimo ob strani in ji pomagamo, če je to le mogoče. Ne glede na to ali je to oseba, ki nam je zelo pri srcu ali popolni neznanec, bližino in ljubezen potrebuje vsak človek na svetu. Slednja nam lahko reši celo življenje.

Družba nikoli ne sme vplivati na nas. Če nas družba poskuša spremeniti v negativnem smislu, to niso primerni prijatelji. Iz takšnega kroga prijateljev je najbolje čim prej izstopiti oziroma se distancirati. Družba mora sprejemati posameznika takšnega, kot je in ga v nobenem primeru ne sme spreminjati v negativnem smislu. Pravi prijatelji pomagajo, podpirajo in nam svetujejo, kako postati boljša oseba. Seveda pa je treba poudariti, da je prijateljstvo obojestransko kot v ljubezenskem razmerju, vsak dan se moramo za dobro prijateljsko zvezo truditi, razumeti in jo negovati.

2.3 Prijateljske skupine

V mladosti tvorimo največ prijateljskih skupin, saj pogosteje spoznavamo nove ljudi oziroma vrstnike. Najbolj klasični prijateljski skupini sta sošolci in soigralci. Klasični sta zato, ker smo skoraj da »prisiljeni« biti med seboj prijatelji. Medsebojni odnosi so zelo pomembni, saj preživimo veliko časa skupaj.

Poznamo pa tudi številne prijateljske skupine, kot so na primer:

- **Bližnji prijatelji** – ta prijateljska skupina je najpomembnejša za posameznika. Bližnje prijatelje oziroma najboljše prijatelje si izbiramo sami, zato je ta prijateljska skupina po navadi manjša. Sem sodijo osebe, s katerimi se najboljše razumemo, imamo veliko skupnih zanimanj, jim najbolj zaupamo in s katerimi preživljamo veliko prostega časa.
- **Sošolci** – to so prijatelji, katere nismo spoznali po naključju. S to prijateljsko skupino preživimo veliko časa, in sicer v šoli. Po navadi imamo z določenimi sošolci ali sošolkami pristnejše prijateljske odnose kot z drugimi. Prijatelji iz razreda pa lahko hitro napredujejo v bližnje prijatelje.
- **Soigralci** – spoznamo jih na treningu, kjer je zelo pomembno sodelovanje, motiviranje in dober prijateljski odnos, da bi lažje sodelovali na igrišču oziroma na tekmah.
- **Znanci** - v to prijateljsko skupino sodijo ljudje s katerimi ne preživljamo veliko časa in se ne poznamo zelo dobro.
- **Virtualni prijatelji** - ta prijateljska skupina se je v zadnjih letih zelo povečala. Današnji najstniki se vedno več spoznavajo prek socialnih omrežji in tam ustvarjajo prijateljske ali celo ljubezenske odnose. Ohranjajo stike z dopisovanjem in podobno, vendar se v večini primerov osebno oziroma v živo nikoli ne spoznajo.

2.3.1 Vpliv družbe vrstnikov

Družba ima že od nekdaj vpliv na posameznika. Še posebej na mladostnike, ki nimajo toliko življenjskih izkušenj, da bi sami presodili, kaj je prav in kaj ni. Današnji najstniki spremljajo predvsem modo in trende, ki imata močan vpliv na posameznikovo identiteto. Drugi pomembni dejavniki, ki vplivajo na najstnike in mladostnike, je vpliv vrstniške družbe. Ta vpliv se zelo kaže v srednjih šolah. Dijaki med sabo ustvarijo skupine in se na podlagi popularnosti, vizualnosti in karakternih značilnosti združujejo in ustvarjajo prijateljske odnose. Ker se najstniki želijo dokazovati drug drugemu, se po navadi odločijo za kajenje, pitje alkohola, spolne odnose, igranje na srečo ... Negativen vpliv na posameznika pa narašča, saj se vsi želijo dokazati drug drugemu. S takšnim dokazovanjem pa najstniki pričnejo že v prehodu iz osnovne v srednjo šolo. Tako mladostniki hitro padejo v negativno družbo, ki jim predstavi slabe življenjske navade. Prijateljstvo v takšnih skupinah je kratkotrajno in v večini primerov ne iskreno.

Seveda pa lahko družba tudi pozitivno vpliva na posameznika, kot so prijatelji, ki jih spoznamo na treningu, v glasbeni šoli in v šoli, s katerimi imamo skupne interese in podobne hobije. Zaradi skupnih interesov se po navadi prijatelji podpirajo, si pomagajo ustvariti zadane cilje.

2.3.2 Vpliv medijev na najstnike

Občilo ali medij je vsako komunikacijsko sredstvo, na primer knjiga, časopis, letak, plakat, v sodobni komunikaciji pa tudi radio, televizija, medmrežje. Medij ni samo sredstvo, ampak tudi ime za družbeno inštitucionalizirani način komuniciranja. Ločimo medije opazovanja in zaznavanja (mikroskop, teleskop, stetoskop), medije shranjevanja in obdelave (tisk, film, gramofon, luknjane kartice, digitalni nosilci), medije prenosa in medije komunikacije (pošta, TV-mreža, telefon, radio). (Citirano: <https://sl.wikipedia.org/wiki/Ob%C4%8Dilo>)

Kakor vsaka stvar lahko nekaj na nas učinkuje negativno ali pozitivno. Prekomerna uporaba medijev, natančneje socialnih omrežij ima na posameznika negativen vpliv.

Eden najbolj negativnih vplivov je verjetno ta, da mediji ustvarjajo iluzijo bližine, odnosa, varnosti in topline, ustvarjajo občutek, da nismo sami in osamljeni, ampak da je vedno nekdo z nami.

Čas, ki ga preživimo na komunikacijskih napravah mineva zelo hitro. Včasih se sploh ne zavedamo, kako dolg je film, koliko časa brskamo po socialnih omrežjih, koliko iger smo že odigrali ... Vsakodnevno preživimo preveč časa na pametnih napravah, saj izgubimo občutek za čas in prostor.

Na najstnike, še posebej na fante, imajo zelo močan vpliv video igrice. Na žalost je pozitiven vpliv na tem področju v veliki v manjšini. Pozitiven je le učinek sprostitve in veselja.

Konstantno igranje povzroča zasvojenost. Zasvojenost pripelje do ogromne izgube časa, izgube interesa do drugih hobijev ali učenja, asocialnost z družinskimi člani ali prijatelji. Prav tako ima vsaka zasvojenost negativen učinek na naše psihično in fizično zdravje.

Na najstnike zelo vplivajo socialna omrežja.

Spletna družbena omrežja so aplikacije, spletne storitve, platforme ali strani, ki gradijo in odražajo družbene mreže ali družbene odnose med ljudmi, ki imajo npr. skupne interese in/ali aktivnosti.

(Citirano: https://sl.wikipedia.org/wiki/Spletno_dru%C5%BEbeno_omre%C5%BEje)

Z naraščajočo uporabo socialnih omrežij na internetu, kot sta Facebook ali Twitter, se povečuje tudi zaskrbljenost nad vplivom omenjenih omrežij na mladostnike. Še posebej zato, ker pri mladostnikih zelo pomembno vlogo igrajo vrstniki in njihova mnenja, prijateljstva pa se ne sklepajo in vzdržujejo več zgolj na osebni ravni, temveč vse bolj tudi prek spletnih socialnih omrežij. Na socialnih omrežjih svoje fotografije deli kar 91 odstotkov mladih. Kot kažejo ugotovitve najnovejše raziskave ameriškega raziskovalnega središča Pew (Pew Research Center), v kateri je sodelovalo okoli 800 mladih, starih od 12 do 17 let, mladostniki vse več informaciji o sebi delijo na socialnih omrežjih. Objavljene vsebine mladih lahko vplivajo na vedenje njihovih sovrstnikov. Pred kratkim objavljena študija, v katero je bilo vključenih okoli 1.500 najstnikov, starih 15 in 16 let, je ugotovila, da bodo tisti vrstniki, ki na spletu vidijo več fotografij svojih prijateljev, kako se zabavajo s pitjem alkoholnih pijač in kajenjem, bolj verjetno takšno vedenje posnemali tudi sami.

(Povzeto: <https://siol.net/trendi/zdravo-zivljenje/vpliv-socialnih-omrezij-na-mladostnike-76789>)

Popularnost na družbenih omrežjih je postala zelo pomembna vrednota med mladimi. Ta vrednota pa na žalost negativno vpliva na posameznika. Socialna omrežja v veliki meri stremijo k nekim novim trendom in lepotnim idealom. Kar današnja družba spremlja in jih posnema. Vsi si želijo biti moderni oziroma v nekem trendu, zato veliko mladine spreminja svoj izgled in celo svoje obnašanje ali osebnost, da bi bili v tako imenovanem trendu. Edinstvenosti in drugačnosti je v današnjem času vse manj. Danes ljudje preživijo ogromno časa na socialnih omrežjih, kot so na primer: instagram, facebook, snapchat, twitter, youtube...

To zasvojenost družbe, so zelo dobro izkoristili podjetniki. Svoje izdelke reklamirajo s pomočjo popularnih uporabnikov aplikacij. Tako imenovani vplivneži ali influencerji, delijo izbrane izdelke s svojimi sledilci in s tem nekemu podjetju naredijo reklamo. Po navadi pripravijo kratek predstavitveni video, delijo profil podjetja, ali pa se enostavno slikajo s tem izdelkom. S tem pritegnejo sledilce in posledično prepričajo k nakupu reklamiranega izdelka. Podjetja te vplivneže po navadi nagradijo s sponzorstvom, darili ali celo denarnim nakazilom. Omenjeni izdelki so po navadi lepotni dodatki, prehranska dopolnila in na splošno novi izdelki na trgu, ki potrebujejo reklamo. Na ta način si podjetje omogoči zelo ugodno promocijo in visoko prodajo.

2.4 Izdaja prijatelja

*Bolje imeti sovražnika, ki ti iskreno pove da te sovraži, kot prijatelja ki te za hrbtom izda.
(avtor ni znan)*

Izdaja boli ne glede na vrsto odnosa in je ena največjih vzrokov razdrtja razmerji. Izdaja povzroči izgubo zaupanja, ki je temelj vsakega razmerja. Dobrega prijatelja je zelo težko najti, še posebej v najstniških letih. Mladostniki zelo hitro napačno ocenijo osebo in ji zaupajo. Ko pa se izkaže, da so bili izdani ima vsak posameznik drugačno reakcijo. Določena reakcija je odvisna od zrelosti osebe.

Najpogostejši vzroki za razdrtje prijateljstva so:

- Laži
- Izdaja
- Sebičnost
- Kontaktira vas le ko nekaj potrebuje
- Različni interesi
- Premalo prostega časa
- Ljubosumje

2.4.1 Zakaj pride do izdaje?

Noben človeški odnos, naj si bo med mladimi ali odraslimi, ni brez težav. Ljudje delamo napake, zato je pomembno, da se zavedamo, da nas lahko tudi prijatelji prizadenejo. Poleg naše nepopolnosti vplivajo na prijateljstvo tudi drugi vzroki. Med fazo odraščanja se lahko naše in pa tudi zanimanje prijatelja spremeni, to pa lahko pripelje do razhajanja prijateljstva. V mladosti spoznavamo veliko različnih prijateljskih skupin. Iz tega razloga se lahko počasi začnemo oddaljevati od stare družbe, saj se nam faza spoznavanja zdi veliko bolj zanimiva in imamo morda veliko novih skupnih interesov z na novo spoznanimi prijatelji.

V velikih primerih je vzrok ljubosumje. Nekateri posamezniki so večji individualisti, zato ne privoščijo uspeha nikomur razen sebi. Celo uspeh prijatelja težko prenesejo ali pa dejstvo, da je boljši v nečem. Za najstnice je značilno, da so ljubosumne na prijateljice zaradi lepote ali njene popularnosti med fanti. Zato hitro pride do izdaje oziroma razdrtja prijateljstva.

zaúpanje -a

prepričanje, da je kdo pošten, iskren

(Citirano: <https://fran.si/iskanje?View=1&Query=zaupanje>)

Najbolj boleča je **izdaja** prijatelja, ki smo mu zaupali, ta pa je najbolj pogost vzrok za razdrtje prijateljskega razmerja. Prijateljstvo temelji na zaupanju, saj prijatelju zaupamo skrivnosti, čustva, strahove, mišljenja, izkušnje, doživetja, za katere ne želimo, da izvedo vsi. Ko nas prijatelj izda, je normalno, da se počutimo razočarane oziroma žalostne. Vendar je pomembno, da se pogovorimo o celotni situaciji in na podlagi obeh plati ocenimo, ali lahko ostanemo prijatelji s tako osebo ali je bolje to prijateljstvo zaključiti.

2.5 Virtualni prijatelji

virtuâlen – potencialen, namišljen, navidezen

(Citirano: <https://fran.si/iskanje?View=1&Query=virtualen&View=1&Query=virtualen>)

Živimo v svetu neprekinjene komunikacije. Tehnologija nam omogoča, da smo s prijatelji, partnerji, znanci in neznanci lahko v stiku 24 ur na dan. Na žalost pa se zdi, da se s povečevanjem našega virtualnega socialnega življenja naša resnična družba krči. Živimo v nasprotju, ki ga je povzročil sodobni virtualni svet: bolj kot smo povezani, bolj smo osamljeni. (Povzeto: <https://www.nasa-lekarna.si/clanki/clanek/osamljenost-v-svetu-socialnih-omrezij/>)

Osnovna prednost virtualne identitete je sproščenost. V komunikaciji z virtualnim prijateljem ni nobene napetosti ali neprijetnosti, saj lahko med seboj komuniciramo kjer koli želimo. Neposrednega stika ni, zato nam je vseeno kako izgledamo ali kako se obnašamo. Pomembno je izstopiti iz virtualnega sveta in se dobiti s prijatelji. Osebni stik je za človeka zelo pomemben, saj le tako začutimo energijo osebe, jo poslušamo, gledamo, vonjamo, čutimo in na podlagi tega ustvarjamo boljši prijateljski odnos. Ko človeka gledaš v oči, vidiš, kaj čuti in to je veliko bolj pomembno kot virtualni odnosi, pri katerih dejansko ne veš, kaj si tisti na drugi strani misli.

Družabna omrežja so idealen način za komunikacijo s številnimi prijatelji, ki živijo razpršeni po vsem svetu, saj je lepo biti lahko vsak dan v stiku z njimi in jih ne izgubiti.

Po drugi strani pa socialna omrežja lahko predstavljajo tudi nevarnost. Aplikacije, ki jih uporabljajo skoraj vsi mladi lahko izkoristijo tudi osebe, ki so slabonamerni. Te osebe lahko z lažno identiteto pridejo v stik z mladostniki in se z njimi pogovarjajo. Pogovor lahko hitro pripelje do osebnega srečanja ali izsiljevanja. Iz teh razlogov je najbolje, da na internetu ne spoznavamo novih prijateljev.

Današnji najstniki pa vse bolj koristijo socialna omrežja za spoznavanje vrstnikov. Velika večina ima več sto ali celo tisoč virtualnih prijateljev na internetu, s katerimi se osebno ne pozna. Spoznavanje prijateljev prek interneta je postal modern način druženja. Seveda pa se v tem primeru pojavita dva nasprotujoča si vidika, in sicer podpora virtualnih prijateljev in nasprotovanje. V veliki večini se s tem novim mladostniškim trendom ne strinjajo starši in na splošno starejše starostne skupine.

Danes je prijateljstvo kar malo razvrednotena beseda. Družabna omrežja so nas čisto omrežila in nehote preživimo več časa v virtualnih stikih, kot bi bilo to pametno. Ste že opazili, da vas en lep dan v družbi prijateljev nekje zunaj veliko bolj osreči kot klepet po Facebooku? In kaj pravzaprav pomeni, da imaš 1000 FB-prijateljev? Si res vsi zaslužijo naziv prijatelja? Gotovo ne. Še vedno namreč drži, da je srečen tisti, ki ima toliko prijateljev, kot je prstov na eni roki (Povzeto po: <https://www.pil.si/2017/08/04/kdo-je-pravi-prijatelj-2/>)

3 RAZISKOVALNI DEL

3.1 CILJI RAZISKOVALNE NALOGE

Pred zbiranjem podatkov na podlagi anket in samim pisanjem raziskovalne naloge, smo si postavili naslednje cilje:

- Ugotoviti pomen prijatelja za današnje mladostnike.
- Ugotoviti dejavnike, ki vplivajo na prijateljstvo.
- Ugotoviti ali je virtualni prijatelj pravi prijatelj.
- Ugotoviti kaj pomeni, če te prijatelj izda.
- Ugotoviti, kaj najstniki smatrajo za pravo prijateljstvo.
- Ugotoviti, kaj najstniki pričakujejo od prijatelja.

3.2 HIPOTEZE

Predpostavke raziskovalne naloge so bile naslednje:

- H 1:** Anketirani najstniki imajo malo pravih prijateljev.
- H 2:** Anketirani najstniki prijateljstvo uvrščajo med najpomembnejše vrednote.
- H 3:** Za anketirane najstnike virtualni prijatelji niso pravi prijatelji.
- H 4:** Anketirani najstniki spoznavajo prijatelje tudi preko spleta.
- H 5:** Večina anketiranih najstnikov je že doživela izdajo prijateljstva.
- H 6:** Večina anketiranih najstnikov še nikoli ni izdala prijatelja.

3.3 METODE DELA

Raziskava je bila izvedena na podlagi metode anketiranja in je obsegala 150 anketirancev.

Vprašalnik je vseboval 17 vprašanj, ki so bila zaprtega tipa. Anketa je bila anonimna in namenjena vsem najstnikom med 12 in 20 let. Pri anketi smo uporabili odvisne in neodvisne spremenljivke. Neodvisni spremenljivki sta spol in starost. Odvisne pa so število pravih prijateljev, pomen prijateljstva, najrazličnejše vrednote prijateljstva in življenja, trditve in mnenje o virtualnem prijateljstvu. Anketa je bila objavljena na šolski Facebook strani, kjer so najstniki lahko izpolnili anketo. Velik del anket pa so izpolnili dijaki šole, saj smo osebno prosili posamezne razrede v času pouka, da izpolnijo anketo preko interneta.

Nekaj anket je bilo neveljavnih. Izločili smo deset anket, zaradi neustrezne starosti ali pa zaradi neprimernih oziroma žaljivih odgovorov.

4 REZULTATI RAZISKAVE

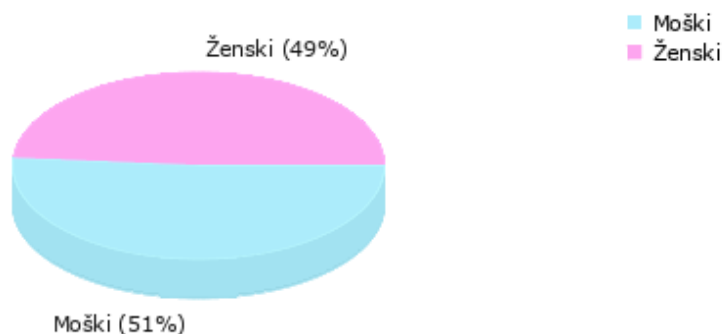
Raziskovalna naloga je temeljila na šestih osnovnih hipotezah, ki bodo v nadaljevanju potrjene ali ovržene.

V sami raziskavi je sodelovalo 150 najstnikov starih od 13 do 20 let, od tega 77 moškega spola in 73 ženskega spola. Anketa je bila izvedena s pomočjo spletne ankete 1KA ANKETA, in sicer februarja 2020. Anketa je bila objavljena na šolskem Facebook profilu. V nadaljevanju so prikazana anketna vprašanja in odgovori z razlago.

Tabela 1: Spol anketirancev

Spol:		
Odgovori	Frekvenca	Odstotek
Moški	77	51%
Ženski	73	49%
Skupaj	150	100%

Tabela 1 prikazuje starost anketirancev, ki so sodelovali v anketi. Anketiranih je bilo 77 moških in 73 žensk.

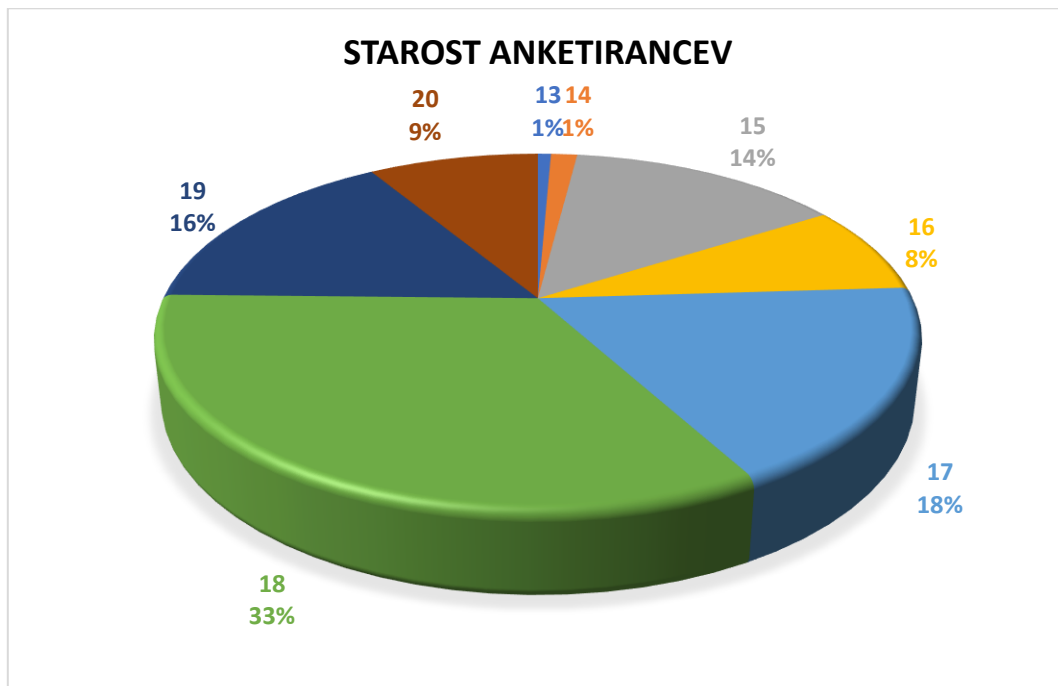

Slika 1: Prikaz spola anketirancev

Tabela 2: Starost anketirancev

Starost:				
Veljavno	Št. enot	Povprečje	Minimum	Maksimum
150	150	17,5	13	20

Tabela 2 prikazuje starost anketirancev. Minimalna starost je 13 let in maksimalna starost je 20 let. Povprečna starost anketirancev zanaša 17. 5 let.

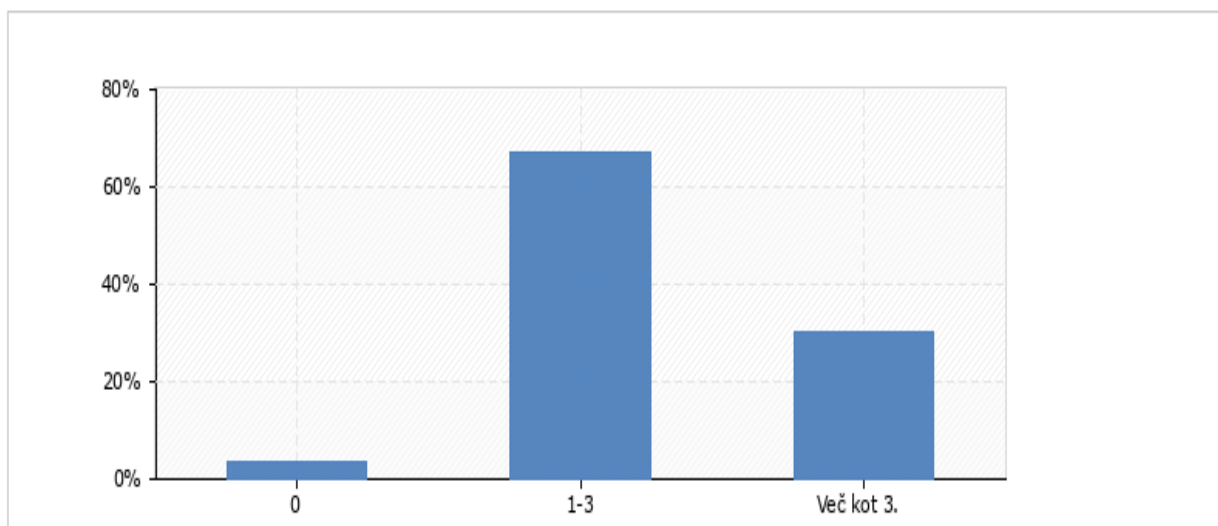
Slika 2: Prikaz starosti vprašanih

Iz tortnega prikaza vidimo, da je bilo največ osemnajst letnikov. Najmanj pa trinajst in štirinajst letnih najstnikov.

1. Koliko pravih prijateljev imate?

Tabela 3: Število pravih prijateljev

Odgovori	Frekvenca	Odstotek
0	5	4%
1-3	100	66%
Več kot 3	45	30%
Skupaj	150	100%

Slika 3: Prikaz števila pravih prijateljev

Na vprašanje koliko pravih prijateljev imate, je od 150 anketirancev kar 100 vprašanih odgovorilo med 1 in 3 prijateljev, kar smo tudi pričakovali. To vprašanje je potrdilo našo prvo hipotezo, da imajo današnji mladostniki malo pravih prijateljev. Razbrali smo tudi, da je le minimalen del najstnikov brez pravih prijateljev.

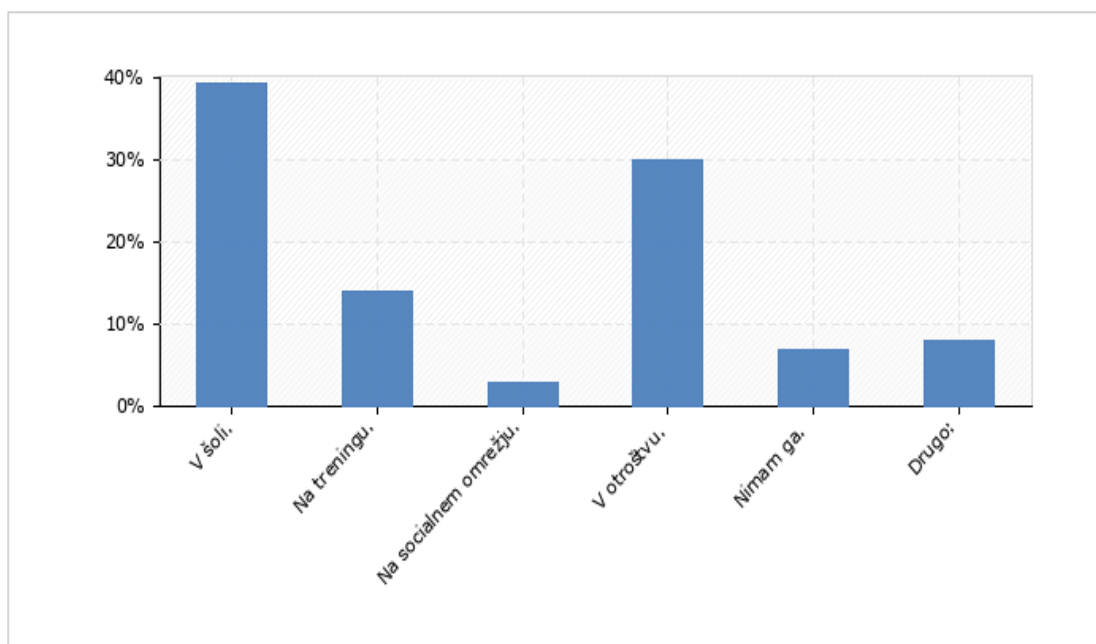
2. Kje ste spoznali najboljšega prijatelja?

Tabela 4: Povprečni odgovori

Odgovori	Frekvenca	Odstotek
V šoli.	58	39%
Na treningu.	21	14%
Na socialnem omrežju.	4	3%
V otroštvu.	45	30%
Nimam ga.	10	7%
Drugo:	12	8%
Skupaj	150	100%

Tabela 5: drugi odgovori

- <i>Preko drugih prijateljev:</i>	3	3%
- <i>Na igrišču</i>	2	2%
- <i>Na tekmi</i>	1	1%
- <i>V družini</i>	1	1%
- <i>Prek video igrice (Fortnite)</i>	1	1%

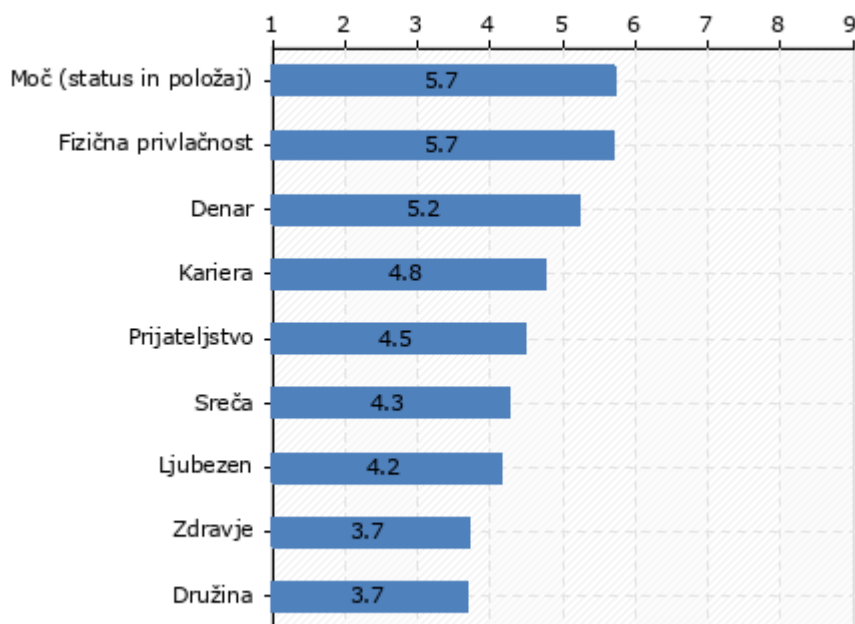
Slika 4: prikaz povprečja

Najboljšega prijatelja je večina najstnikov spoznala v šoli in v letih otroštva. Odgovori so bili pričakovani, saj mladostniki veliko časa preživijo v šolskih klopeh, kjer ustvarijo dobre prijateljske odnose. Pozitivno nas je presenetilo dejstvo, da je le minimalno število najstnikov spoznalo najboljšega prijatelja na socialnem omrežju. Zanimivo je tudi, da 10 vprašanih nima najboljšega prijatelja, kar ni tipično za najstnike.

3. Razvrstite naslednje življenjske vrednote od najpomembnejše (1) do najmanj pomembne (8) .

Tabela 6: Povprečna razvrstitev življenjskih vrednot

Življenjske vrednote	Veljavni odgovori	Povprečje
Ljubezen	150	4,2
Družina	150	3,7
Zdravje	150	3,7
Sreča	150	4,3
Kariera	150	4,8
Prijateljstvo	150	4,5
Denar	150	5,2
Moč (status in položaj)	150	5,7
Fizična privlačnost	150	5,7

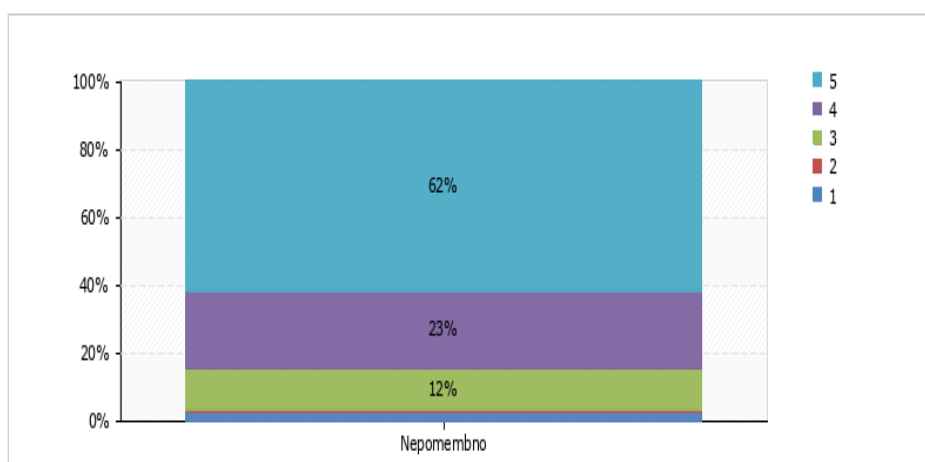
Slika 5: Prikaz povprečne razvrstitve pomena življenjskih vrednot

Pri tretjem vprašanju je jasno razviden pomen različnih življenjskih vrednot za današnje najstnike. Skupni rezultati kažejo, da najstniki na prvo mesto uvrščajo družino. Na drugo mesto uvrščajo zdravje in nato ljubezen. Tak začetni vrstni red smo pričakovali, menimo pa da sta sreča in prijateljstvo v temelju povezani vrednoti. Človek je namreč bolj srečen, če ima dobrega oziroma pravega prijatelja.

4. Prijateljstvo je v mojem življenju...

Tabela 7: Pomen prijateljstva

Odgovori							Veljavni odgovori	
Nepomembno	1	2	3	4	5	Pomembno	Skupaj	
	4	1	18	35	92		150	
	3%	1%	12%	23%	62%		100%	

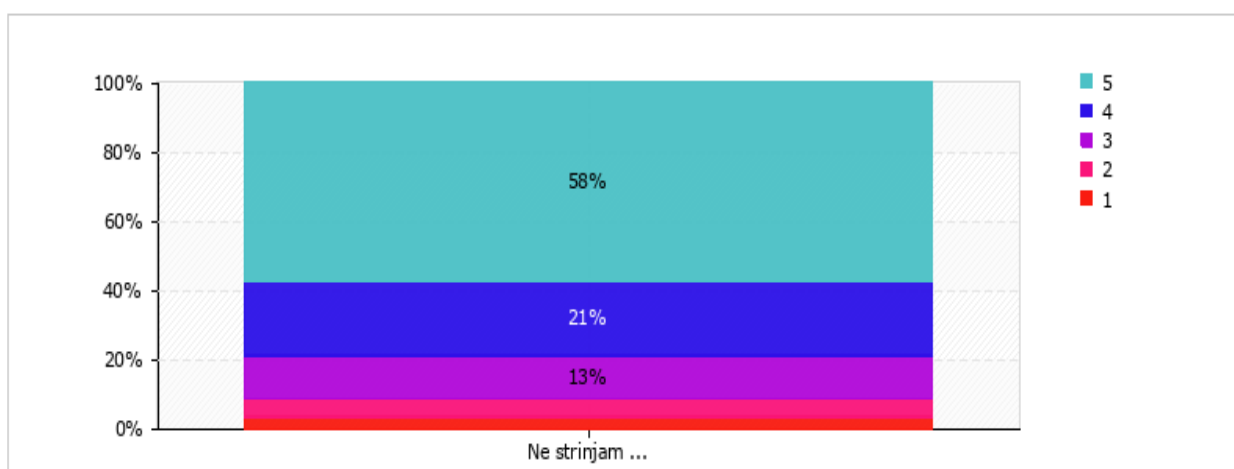
Slika 6: Prikaz pomena prijateljstva

Večina najstnikov je pomen prijateljstva v svojem življenju ocenila za zelo pomembno. V nadaljevanju se je procent izbranih odgovorov vidno manjšal, kar smo na podlagi teorije tudi pričakovali .

5. Ne predstavljam si življenja brez dobrega prijatelja...

Tabela 8: Življenje brez dobrega prijatelja

Ne strinjam se.	1	2	3	4	5	Popolnoma se strinjam.
	5	8	19	32	87	Skupaj:
	3%	5%	13%	21%	58%	100%

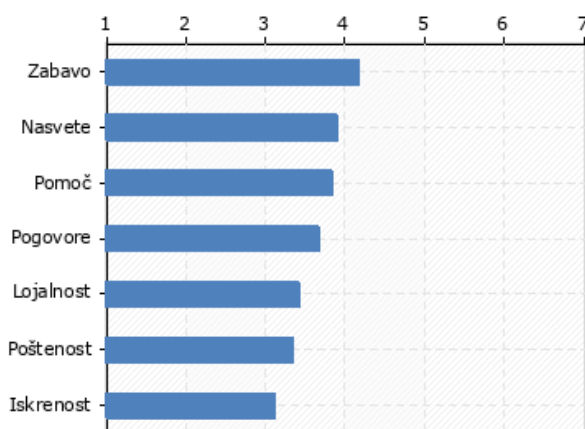
Slika 7: Prikaz odgovorov

Več kot polovica vprašanih najstnikov se s trditvijo popolnoma strinja. Najstnikov, ki so tej trditvi popolnoma nasprotovali je bilo zelo malo. Pričakovali smo, da bo večje število vprašanih najstnikov izbralo možnost »popolnoma se strinjam«.

6. Pri prijatelju najbolj cenim... Razvrstite naslednje lastnosti od najpomembnejše (1) do najmanj pomembne (7) .

Tabela 9: Pomen lastnosti pri prijatelju

Lastnosti	Veljavni odgovori	Povprečje
Lojalnost	150	3,4
Iskrenost	150	3,1
Poštenost	150	3,3
Pogovore	150	3,7
Nasvete	150	3,9
Pomoč	150	3,8
Zabavo	150	4,2

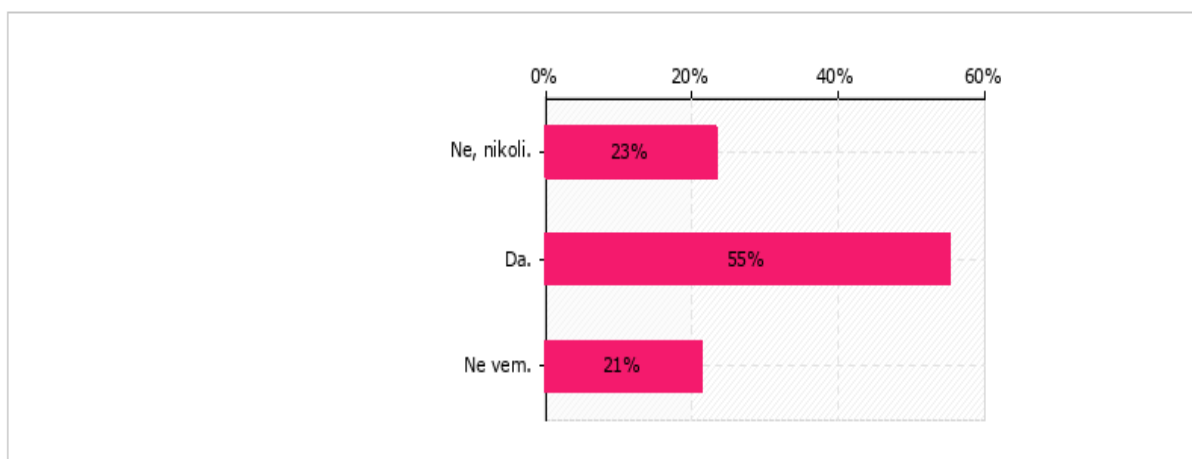
Slika 8: Prikaz povprečnega pomena lastnosti pri prijatelju

V vprašanju » Pri prijatelju najbolj cenim« so bili odgovori nekoliko izenačeni. Za najpomembnejšo lastnost so najstniki izbrali iskrenost. Ostale lastnosti so imele podobno število procentov. Najstniki so tudi zabavo ocenili kot pomembno, saj se s prijatelji želimo tudi zabavati.

7. Ali vas je prijatelj že kdaj izdal (grdo govoril o vas, se vam posmehoval, izdal vašo skrivnost)?

Tabela 10: Izdaja prijateljstva pri mladih

Odgovori	Frekvenca	Odstotek
Ne, nikoli.	35	23%
Da.	83	55%
Ne vem.	32	21%
Skupaj	150	100%

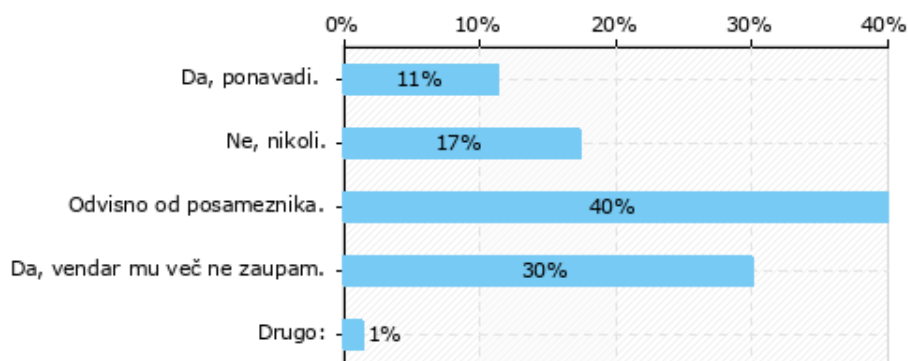
Slika 9: Prikaz izdaje prijateljstva

Več kot polovica vprašanih najstnikov je že doživelo izdajo prijatelja. Presenetil nas je tudi relativno visok procent odgovora » ne vem «, saj smo pričakovali, da se najstniki že bolje zavedajo pomena izdaje.

8. Ali oprostite "izdajo" prijatelja?

Tabela 11: Izdaja prijateljstva

Odgovori	Frekvenca	Odstotek
Da, po navadi.	17	11%
Ne, nikoli.	26	18%
Odvisno od posameznika.	60	39%
Da, vendar mu več ne zaupam.	45	30%
(Drugo:	1	1%
Skupaj	150	100%
Drugo:		
Odgovori	Frekvenca	Odstotek
- <i>Niti ne...lahko se mi edino dokaže da je vreden opravičila</i>	1	1%
Skupaj	2	1%

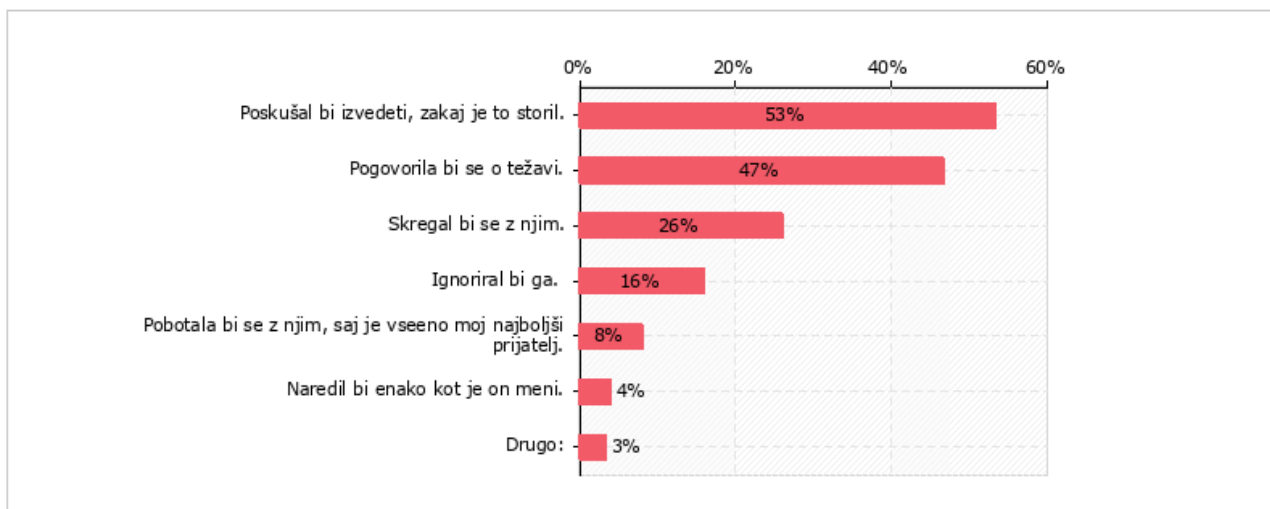
Slika 10: Prikaz odpusta izdaje

Pri tem vprašanju smo pričakovali zelo raznolike odgovore, saj ima vsak posameznik drugačno stališče glede izdaje prijateljstva. Največje število najstnikov meni, da je odpust izdaje odvisen od posameznika. Zelo veliko najstnikov pa bi izdajo dejansko odpustila, vendar temu prijatelju več ne bi zaupala. Najmanj najstnikov izdajo po navadi odpusti, kar je bilo pričakovano, saj izdajo prijateljstva lahko zelo malo ljudi preboli.

9. Če bi vas najboljši prijatelj izdal (grdo govoril o vas, se vam posmehoval, izdal vašo skrivnost...), kaj bi storili? Možnih je več odgovorov.

Tabela 12: Reakcije na izdajo prijatelja

	Frekvence	Število odgovorov	%
Skregal bi se z njim.	39	150	17%
Pogovorila bi se o težavi.	71	150	30%
Ignoriral bi ga.	25	150	10%
Naredil bi enako kot je on meni.	6	150	3%
Poskušal bi izvedeti, zakaj je to storil.	82	150	34%
Pobotala bi se z njim, saj je vseeno moj najboljši prijatelj.	13	150	5%
Drugo:	1	150	2%
SKUPAJ	236	150	100%

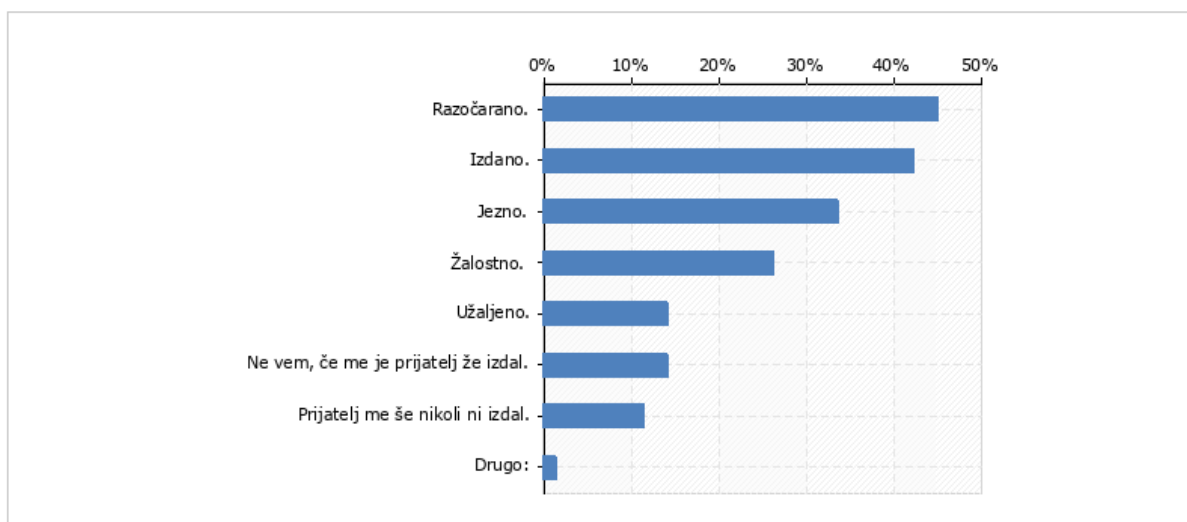
Slika 11: Prikaz reakcij na izdajo

Na vprašanje »Če bi vas najboljši prijatelj izdal (grdo govoril o vas, se vam posmehoval, izdal vašo skrivnost...), kaj bi storili?«, je bilo možno izbrati več odgovorov. Na to vprašanje je 150 vprašanih odgovorilo z 236 odgovori. Največje število najstnikov bi poskušalo izvedeti, zakaj je do izdaje prišlo in bi poskušalo razčistiti težavo. Opazili smo, da je zelo majhno število današnjih najstnikov zamerljivih. Pod možnost drugo je le en anketiranec zapisal, da izdaje po navadi ne odpusti, vendar se mu prijatelj lahko dokaže, da je vreden njegovega opravičila.

10. Kako ste se počutili, ko ste izvedeli, da vas je prijatelj izdal? Možnih je več odgovorov.

Tabela 13: Počutje po izdaji

	Ustrezni	% - povprečni	Frekvence	%
Razočarano.	150	44%	67	24%
Užaljeno.	150	14%	21	8%
Izdano.	150	41%	63	23%
Jezno.	150	33%	50	18%
Žalostno.	150	26%	39	14%
Ne vem, če me je prijatelj že izdal.	150	14%	21	8%
Prijatelj me še nikoli ni izdal.	150	11%	17	6%
SKUPAJ	150		280	100%

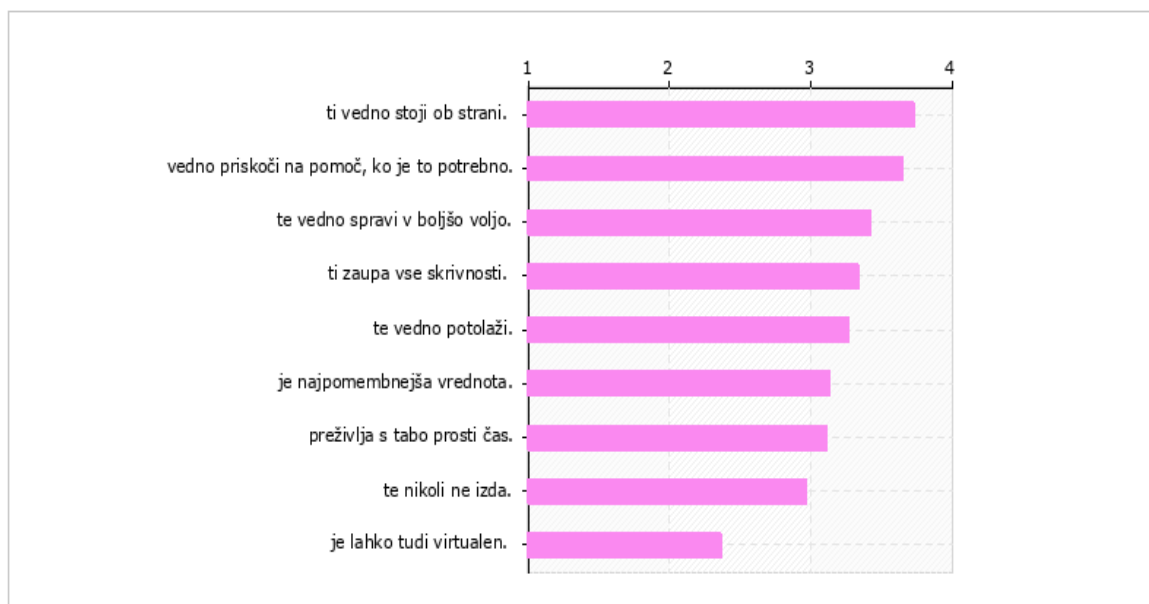
Slika 12: Prikaz počutja po izdaji

Na vprašanje kako ste se počutili, ko ste izvedeli, da vas je prijatelj izdal, je bilo možnih več odgovorov. Na to vprašanje je 150 vprašanih odgovorilo z 280 odgovorov. Povprečno največ vprašanih najstnikov je izbralo razočarano in izdano. Zelo nizko pa je bilo povprečje najstnikov, ki še niso doživeli izdaje oziroma sploh ne vedo ali so bili že kdaj izdani.

11. Pravi prijatelj...

Tabela 14: Pomen prijateljstva

Pravi prijatelj...	Ustrezni odgovori	Povprečje
vedno priskoči na pomoč, ko je to potrebno.	150	3,7
te nikoli ne izda.	150	3
ti zaupa vse skrivnosti.	150	3,3
ti vedno stoji ob strani.	150	3,7
te vedno spravi v boljšo voljo.	150	3,4
je najpomembnejša vrednota.	150	3,1
preživlja s tabo prosti čas.	150	3,1
je lahko tudi virtualen.	150	2,4
te vedno potolaži.	150	3,3

Slika 13: Prikaz pomena prijateljstva

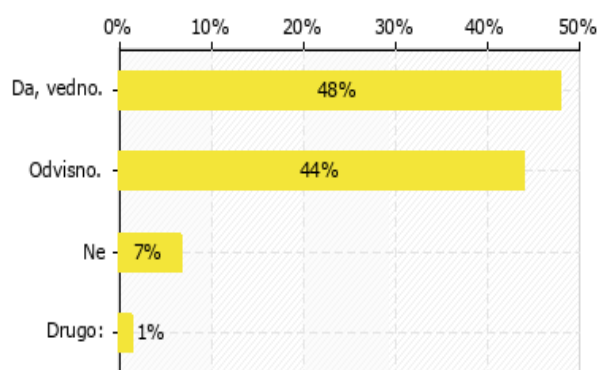
Pri tem vprašanju so vprašani odločali, koliko so pomembne določene lastnosti pri pravem prijateljstvu. Na voljo so imeli 4 kriterije, in sicer: vedno, po navadi, redko in sploh ne in devet podvprašanj.

Za vprašane najstnike je bilo najbolj pomembno dejstvo, da ti pravi prijatelj vedno stoji ob strani ter da nam vedno priskoči na pomoč, ko je to potrebno. Ostale vrednote so najstniki ocenili zelo podobno, saj pri tem vprašanju ni bilo velikega odstopanja. Pri trditvi da je prijatelj lahko tudi virtualen je bilo razvidno, da se je zelo malo najstnikov strinjalo s to trditvijo, veliko vprašanih je pri tej trditvi dvomilo oziroma se ni strinjalo.

12. Ali je prijatelj vedno ob vas, ko ga potrebujete?

Tabela 15: Podpora prijatelja

Odgovori	Frekvenca	Veljavni
Da, vedno.	72	48%
Odvisno.	66	44%
Ne.	10	7%
Drugo	2	1%
Skupaj	150	100%

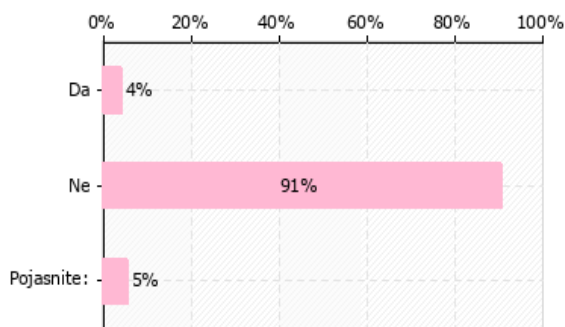
Slika 14: prikaz podpore prijatelja

Pri tem vprašanju sta ste zelo izenačili trditvi »da, vedno« in »odvisno«. Presenetilo nas je dejstvo, da je malo manj kot polovica najstnikov, izbralo odvisno, kar pomeni da jim prijatelj ne stoji vedno ob strani. Dejstvo nas je presenetilo, saj so najstniki pri prvem vprašanju odgovorili, da imajo majhno število pravih prijateljev. Zato se nam pojavi vprašanje ali so to res pavi prijatelji, če je od situacije odvisno ali jim prijatelji stojijo ob strani?

13. Ali ste kdaj izdali prijatelja? Če je vaš odgovor "Da", pojasnite zakaj ste to storil.

Tabela 16: Izdaja prijateljstva

Odgovori	Frekvenca	Odstotek
Da	8	4%
Ne	134	91%
Pojasnite:	8	5%
Skupaj	150	100%
Odgovori	Frekvenca	Odstotek
<i>Ne vem</i>	1	1%
<i>Po nesreči</i>	1	1%
<i>za njegovo dobro</i>	1	1%
<i>Po nesreči</i>	1	1%
<i>ne vem</i>	1	1%
<i>zato ker je on mene...ali pa je mojo ljubljeno osebo žalil</i>	1	1%
<i>ker nisem vedel da je bila to tako velika skrivnost</i>	1	1%
<i>Po nesreči</i>	1	1%
Skupaj	8	5%

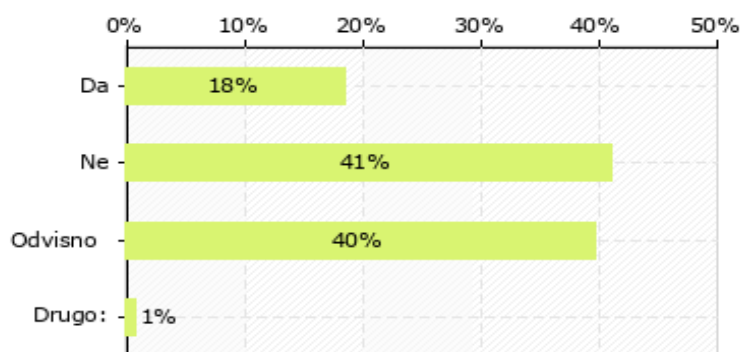
Slika 15: Prikaz izdaje prijateljstva

Na vprašanje ali ste kdaj izdali prijatelja je bilo potrebno pojasniti, zakaj je to posameznik storil. Večina najstnikov še nikoli ni izdala prijatelja. Med pojasnjenimi odgovori smo opazili, da večina najstnikov sploh ne ve, zakaj so izdali prijatelja. Ostali pa so to naredili iz malomarnosti oziroma po nesreči.

14. Ali je lahko virtualni prijatelj, pravi prijatelj?

Tabela 17: Virtualno prijateljstvo

Odgovori	Frekvenca	Odstotek
Da	28	18%
Ne	62	41%
Odvisno	59	40%
Drugo:	1	1%
Skupaj	150	100%

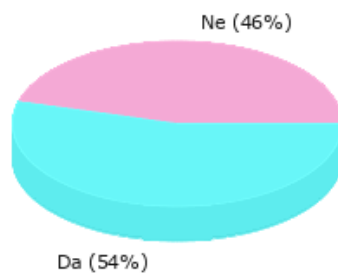
Slika 16: Prikaz virtualnega prijateljstva

Največ odgovorov na to vprašanje je bilo »ne« in »odvisno«, pri čemer sklepamo, da lahko tudi virtualen prijatelj postane pravi prijatelj, če najstnik ugotovi, da ima z virtualnim prijateljem veliko skupnih lastnosti in interesov.

15. Ali ste že kdaj spoznali prijatelja prek socialnih omrežji in se družita v prostem času?

Tabela 18: Druženje z virtualnim prijateljem

Odgovori	Frekvenca	Odstotek
Da	82	54%
Ne	68	46%
Skupaj	150	100%

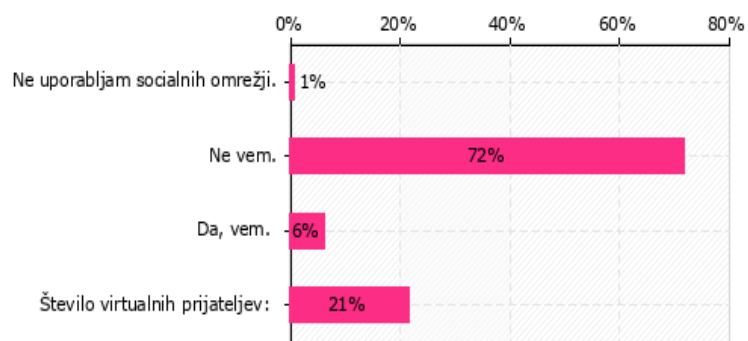
Slika 17: Prikaz druženja z virtualnimi prijatelji

Rezultati so bili podobni rezultatom iz prejšnjega vprašanja. Dejstvo, da se današnji najstniki spoznavajo prek socialnih omrežji in da se z nekaterimi tudi osebno spoznajo in družijo v prostem času, nas ni presenetilo.

16. Ali veste koliko FB prijateljev ali Instagram prijateljev imate trenutno? Če je vaš odgovor "Da, vem" zapišite koliko jih imate.

Tabela 19: Število virtualnih prijateljev

Odgovori	Frekvenca	Odstotek
Ne uporabljam socialnih omrežji.	1	1%
Ne vem.	108	71%
Da, vem.	9	6%
(Število virtualnih prijateljev)	32	22%
Skupaj	150	100%
Odgovori	Frekvenca	Odstotek
1300	1	1%
1114	1	1%
4500	1	1%
274	1	1%
310	2	1%
10	1	1%
20.000	1	1%
600	1	1%
30	2	1%
35	1	1%
200	2	1%
76	1	1%
1100 IG	1	1%
668	1	1%
950	1	1%
495	1	1%
1580	1	1%
1	1	1%
2	1	1%
3	1	1%
570	1	1%
150	1	1%
1010	1	1%
400	2	1%
1700	1	1%
530 na IG	1	1%
384	1	1%
Skoraj 400	1	1%
Skupaj	32	21%

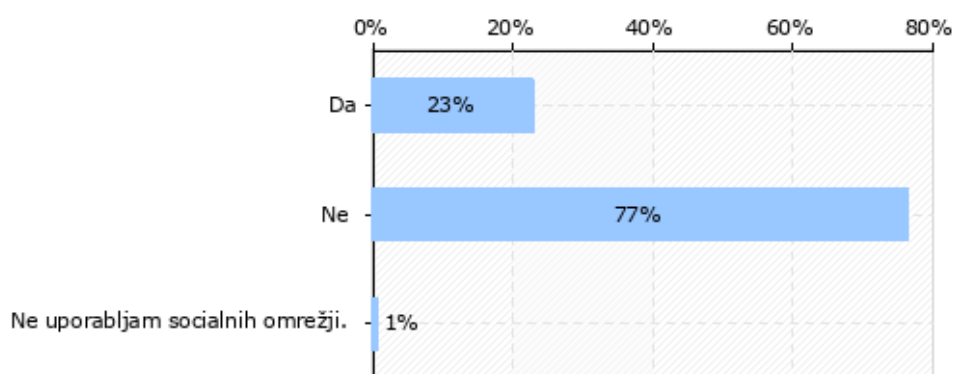
Slika 18: Prikaz števila virtualnih prijateljev

To vprašanje smo postavili z namenom, da bi ozavestili najstnike o dejstvu, da se ne zavedajo koliko neznanih oseb imajo dodanih na svojih socialnih omrežjih. Našo domnevanje pa so rezultati potrdili.

17. Ali poznate vse dodane prijatelje na socialnih omrežjih osebno?

Tabela 20: Prijatelj na socialnem omrežju

Odgovori	Frekvenca	Odstotek
Da.	34	22%
Ne.	114	77%
Ne uporabljam socialnih omrežji.	1	1%
Skupaj	150	100%

Slika 19: Prikaz prijateljev na socialnem omrežju

To vprašanje je bilo prav tako postavljeno z namenom ozaveščanja mladih o dodanih prijateljih na socialnih omrežjih. Rezultati so bili pričakovani, saj je značilno za današnje mladostnike, da imajo med »virtualnimi prijatelji«
dodane neznance.

5 PREVERJANJE HIPOTEZ

Pri prvi hipotezi smo predpostavili, da imajo današnji najstniki malo pravih prijateljev, zato je **hipoteza št. 1 potrjena**. Kar 66% vprašanih najstnikov je potrdilo, da imajo maksimalno le tri prave prijatelje.

Pri drugi hipotezi je bilo predpostavljeno, da najstniki prijateljstvo uvrščajo med pomembnejše vrednote, zato je **hipoteza št. 2 potrjena**. Anketirani najstniki so prijateljstvo uvrstili na peto mesto, takoj za osnovnimi življenjskimi vrednotami.

Pri tretji hipotezi je bilo predpostavljeno, da virtualni prijatelji niso pravi prijatelji, zato **hipotezo št. 3 nismo ne potrdili in ne ovrgli**. 39% vprašanih najstnikov meni, da virtualni prijatelji niso pravi prijatelji, 38% anketirancev meni, da je virtualno prijateljstvo odvisno od okoliščin. Preostalih 19% pa potrjuje virtualno prijateljstvo.

Pri četrti hipotezi je bilo predpostavljeno, da današnji najstniki spoznavajo prijatelje prek spleta, zato je **hipoteza št. 4 potrjena**. Kar 54% vprašanih najstnikov je potrdilo, da so prek socialnih omrežji že spoznali prijatelje in se družijo v prostem času.

Pri peti hipotezi je bilo predpostavljeno, da so današnji najstniki že doživeli izdajo prijateljstva, zato je **hipoteza št. 5 potrjena**. Kar 55% vprašanih najstnikov je potrdilo, da so že doživeli izdajo prijateljstva. Zanimivo pa je dejstvo, da kar 21% vprašanih najstnikov »ne ve« ali so že bili izdani, kar pove da se veliko anketiranih najstnikov ne zaveda pomena izdaje.

Pri šesti hipotezi je bilo predpostavljeno, da večina anketiranih najstnikov še nikoli ni izdala prijatelja, zato je **hipoteza št. 6 potrjena**. Kar 93% vprašanih najstnikov še nikoli ni izdala prijatelja. Zanimivo je, da so nasprotno anketiranci trdili, da so že bili izdani, kar nam govori, da odgovori na to vprašanje niso bili iskreni ali pa so svoje morebitno obrekovanje prijateljev smatrali za ne prehudo izdajo prijateljstva.

6 ZAKLJUČEK

Med pisanjem in raziskovanjem teme raziskovalne naloge smo naleteli na veliko novih stvari. Svoja predvidevanja smo prenesli na hipoteze, s pomočjo katerih smo sestavili anketni vprašalnik. Dejstvo, da današnji najstniki, prijateljstvo uvrščajo med manj pomembne življenjske vrednote nas je zelo presenetilo.

Natančneje smo si pogledali lastnosti, ki jih najstniki cenijo pri prijatelju. Zanimalo nas je predvsem mnenje najstnikov o virtualnem prijateljstvu, saj je to v današnjem času značilno za najstnike.

Prav tako smo se posvetili tudi drugim temam o prijateljstvu:

- Kako najstniki reagirajo na izdajo.
- Ali so že kdaj izdali prijatelja.
- Katere lastnosti imajo pravi prijatelji.
- Koliko velik krog pravih prijateljev imajo.
- Kdaj se oseba izkaže za prijatelja.

V današnjem času je prijateljstvo med najstniki zelo povezano z mediji. Ugotovili smo, da prijateljstva prek socialnih omrežji nastajajo in se lahko nadaljujejo tudi v obliki osebnega stika. Kljub veliki nevednosti koga oziroma koliko virtualnih prijateljev najstniki sploh imajo, so še zmeraj mnenja, da virtualna oseba ni pravi prijatelj. Vendar je to dejstvo zelo vprašljivo, saj je bilo veliko število vprašanih v dvomu.

Kljub virtualnim prijateljstvom pa so najstniki mnenja, da je zelo pomembna osebna prisotnost prijatelja v težkih trenutkih. Prav tako so menja, da si življenje brez pravega prijateljstva težko predstavljajo oziroma, da je prijateljstvo pomembo v življenju najstnikov.

7 LITERATURA IN VIRI

1. Viva, portal za boljše življenje ali Prijateljstvo v post modernem času. [online] Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.viva.si/Mnenja/6200/Prijateljstvo-v-postmodernem-%C4%8Dasu>
2. Fran.si [online] Dostopno na spletnem naslovu: http://bos.zrcsazu.si/cgi_new/neva.exe?name=ssbsj&expression=prijatelj
3. Pil.si ali Kdo je pravi prijatelj [online] Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.pil.si/2017/08/04/kdo-je-pravi-prijatelj-2/>
4. KLEIN, Stefan. Formula za srečo. Munchen: 2003
5. Mercator.si ali Kotiček za starše [online] Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.mercator.si/mercator-znamke/lumpi/koticek-za-starse/>
6. Wikipedija.org ali Občilo [online] Dostopno na spletnem naslovu: <https://sl.wikipedia.org/wiki/Ob%C4%8Dilo>
7. Wikipedija.org ali spletno Družabno omrežje [online] Dostopno na spletnem naslovu: https://sl.wikipedia.org/wiki/Spletno_dru%C5%BEbeno_omre%C5%BEje
8. Siol.net ali vpliv socialnih omrežji na mladostnike [online] Dostopno na spletnem naslovu: <https://siol.net/trendi/zdravo-zivljenje/vpliv-socialnih-omrezij-na-mladostnike-76789>
9. Fran.si [online] Dostopno na spletnem naslovu: <https://fran.si/iskanje?View=1&Query=zaupanje>
10. Naša lekarna.si ali Osamljenost v svetu socialnih omrežji [online] Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.nasa-lekarna.si/clanki/clanek/osamljenost-v-svetu-socialnih-omrezij/>

8 PRILOGE

8.1 Priloga 1: Anketni vprašalnik

ANKETA

Pozdravljeni! V svoji raziskovalni nalogi bi rada raziskala "Pomen prijateljstva in prijateljskih skupin za današnjega mladostnika". Da bi v zvezi s tem problemom pridobila natančne in objektivne podatke, vas prosim, da odgovarjate resno. Anketa je anonimna. Individualni odgovori ne bodo prikazani ločeno. Upoštevan bo povzetek rezultatov vsake ankete in uporabljen v raziskovalni nalogi. Potrebovali boste 5 minut, da izpopolnite anketo.

Spol:

- Moški
- Ženski

Koliko ste stari?

1 - Koliko "pravih" prijateljev imate?

- Vpišite besedilo odgovora 1
- 1-3
- Več kot 3.

2 - Kje ste spoznali najboljšega prijatelja?

- V šoli.
- Na treningu.
- Na socialnem omrežju.
- V otroštvu.
- Nimam ga.
- Drugo:

3 - Razvrstite naslednje življenjske vrednote od najpomembnejše (1) do najmanj pomembne (8) .

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ljubezen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Družina	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Zdravje	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sreča	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kariera	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Prijateljstvo	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Denar	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Moč (status in položaj)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fizična privlačnost	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

4 - Prijateljstvo je v mojem življenju...

	1	2	3	4	5	
Nepomembno	☐	☐	☐	☐	☐	Zelo pomembno

5 - Ne predstavljam si življenja brez dobrega prijatelja...

	1	2	3	4	5	
Ne strinjam se.	☐	☐	☐	☐	☐	Popolnoma se strinjam.

6 - Pri prijatelju najbolj cenim... Razvrstite naslednje lastnosti od najpomembnejše (1) do najmanj pomembne (7) .

	1	2	3	4	5	6	7
Lojalnost	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Iskrenost	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Poštenost	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Pogovore	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Nasvete	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Pomoč	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Zabavo	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

7 - Ali vas je prijatelj že kdaj izdal (grdo govoril o vas, se vam posmehoval, izdal vašo skrivnost)?

- Ne, nikoli.
- Da.
- Ne vem.

8 - Ali oprostite "izdajo" prijatelja?

- Da, po navadi.
- Ne, nikoli.
- Odvisno od posameznika.
- Da, vendar mu več ne zaupam.
- Drugo:

9 - Če bi vas najboljši prijatelj izdal (grdo govoril o vas, se vam posmehoval, izdal vašo skrivnost...), kaj bi storili?

Možnih je več odgovorov

- Skregal bi se z njim.
- Pogovorila bi se o težavi.
- Ignoriral bi ga.
- Naredil bi enako kot je on meni.
- Poskušal bi izvedeti, zakaj je to storil.
- Pobotala bi se z njim, saj je vseeno moj najboljši prijatelj.
- Drugo:

10 - Kako ste se počutili, ko ste izvedeli, da vas je prijatelj izdal?

Možnih je več odgovorov

- Razočarano.
- Užaljeno.
- Izdano.
- Jezno.
- Žalostno.
- Ne vem, če me je prijatelj že izdal.
- Prijatelj me še nikoli ni izdal.
- Drugo:

11 - Pravi prijatelj...

	Sploh ne	Redko	Po navadi	Vedno
vedno priskoči na pomoč, ko je to potrebno.	☐	☐	☐	☐
te nikoli ne izda.	☐	☐	☐	☐
ti zaupa vse skrivnosti.	☐	☐	☐	☐
ti vedno stoji ob strani.	☐	☐	☐	☐
te vedno spravi v boljšo voljo.	☐	☐	☐	☐
je najpomembnejša vrednota.	☐	☐	☐	☐
preživlja s tabo prosti čas.	☐	☐	☐	☐
je lahko tudi virtualen.	☐	☐	☐	☐
te vedno potolaži.	☐	☐	☐	☐

12 - Ali je prijatelj vedno ob vas, ko ga potrebujete?

- Da, vedno.
- Odvisno.
- Ne
- Drugo:

13 - Ali ste kdaj izdali prijatelja? Če je vaš odgovor "Da", pojasnite zakaj ste to storil.

- Da
- Ne
- Pojasnite:

14 - Ali je lahko virtualni prijatelj, pravi prijatelj?

- Da
- Ne
- Odvisno
- Drugo:

15 - Ali ste že kdaj spoznali prijatelja prek socialnih omrežji in se družita v prostem času?

- Da
- Ne

16 - Ali veste koliko FB prijateljev ali Instagram prijateljev imate trenutno? Če je vaš odgovor "Da, vem" zapišite koliko jih imate.

- Ne uporabljam socialnih omrežji.
- Ne vem.
- Da, vem.
- Število virtualnih prijateljev:

17 - Ali poznate vse dodane prijatelje na socialnih omrežjih osebno?

- Da
- Ne
- Ne uporabljam socialnih omrežji.